

USAHA PIHAK SEKOLAH MENGATASI GEJALA PONTENG DI KALANGAN PELAJAR

Projek Sarjana ini diserahkan kepada Sekolah Siswazah
sebagai sebahagian daripada syarat penganugerahan
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan),
Universiti Utara Malaysia

Oleh

Yusop Mat Isa

© YUSOP MAT ISA
Hakcipta Terpelihara, 1998.

**Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia**

**PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)**

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

YUSOP BIN MAT ISA

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) **Sarjana Sains (Pengurusan)**

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

USAHA PIHAK SEKOLAH MENGATASI GEJALA PONTENG DI KALANGAN

PELAJAR.

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan,
dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
*(that the project paper acceptable in form and content, and that a satisfactory
knowledge of the field is covered by the project paper).*

Nama Penyelia
(Name of Supervisor): **Encik Nasruddin Zainudin**

Tandatangan
(Signature)

Tarikh
(Date)

7.7.98

KEBENARAN MERUJUK TESIS

Tesis ini diserahkan sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat penganugerahan Ijazah Sarjana Sains Pengurusan Universiti Utara Malaysia (UUM), Saya bersetuju supaya pihak perpustakaan UUM mengedarkan tesis ini bagi tujuan rujukan. Saya juga bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan, keseluruhan atau sebahagian daripadanya, bagi tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran dari penyelia saya, atau semasa ketiadaan beliau, kebenaran tersebut boleh diperolehi daripada Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang penyalinan, penerbitan atau penggunaan ke atas keseluruhan atau sebahagian daripada tesis ini, untuk tujuan pemerolehan kewangan tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya. Selain itu, pengiktrafan kepada saya dan UUM seharusnya diberi dalam sebarang penggunaan bahan-bahan yang terdapat dalam tesis ini.

Pemohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain-lain kegunaan, sama ada keseluruhan atau sebahagiannya, boleh dipohon melalui :

Dekan

Sekolah Siswazah

Universiti Utara Malaysia,

06010 Sintok Kedah Darul Aman.

Didedikasikan teristimewa untuk ...

Isteriku Haslina

Cahaya mataku Ashraf, Shaqinar dan Izati ...

Ibu dan bapa jua mentua

Keluarga serta perwira negara

yang tercinta

...teruskan perjuangan ini hingga ke saat
kau dipanggil olehnya ...

PENGHARGAAN

Syukur alhamdulillah, dengan limpah rahmat, kekuatan dan petunjuk Allah S.W.T kajian ini dapat disiapkan dalam tempoh yang ditetapkan.

Setinggi penghargaan untuk pihak Institut Aminuddin Baki dan Universiti Utara Malaysia yang telah mengilhamkan program berkembar UUM/IAB yang mempunyai hasrat suci iaitu memertabatkan warga pendidik yang sedia berjuang dalam dunia keilmuan. Kesempatan ini juga saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Dekan Sekolah Siswazah P. Madya Dr. Ibrahim bin Abdul Hamid serta semua staf di bawah naungannya yang sentiasa menghulurkan bantuan sepanjang program dilaksanakan.

Penghargaan yang tidak terhingga juga dirakamkan buat En. Nasruddin Zainudin yang banyak membantu dan membimbing dalam usaha ini.

Tidak lupa juga ucapan terima kasih kepada semua rakan sekohort yang memberi dorongan dan galakan semasa sama-sama berada di dalam kepayahan.

Kepada isteri yang sentiasa memahami dan sabar menanti, pengorbananmu hanya Allah sahaja yang berhak membalas.

Semuga Projek Sarjana ini memanfaatkan semua yang bergelar pejuang keilmuan.

ABSTRAK

Tujuan kajian ini ialah untuk melihat hubungan di antara lima faktor pembolehubah bebas dengan gejala ponteng di kalangan pelajar tingkatan 4. Faktor sekolah yang dikaji adalah proses pengajaran guru, pengurusan kelas, pengurusan kokurikulum, rakan sebaya dan keceriaan sekolah. Objektif kajian ini adalah untuk melihat manakah faktor sekolah yang paling dominan mempengaruhi gejala ponteng di kalangan pelajar. Responden kajian ini adalah pelajar tingkatan empat yang belajar di 4 buah sekolah gred A daerah Jitra, Kubang Pasu, Kedah. Sekolah berasrama penuh tidak termasuk dalam kajian ini. Seramai 241 responden telah memberi maklumbalas terhadap soal selidik yang diedarkan. Sembilan hipotesis telah dibentuk bagi menjawab persoalan kajian ini. Ujian Korelasi Pearson, ANOVA Sehalu, Ujian-t dan Ujian Regrasi Berganda digunakan untuk menguji hipotesis yang dibina. Hasil kajian ini menunjukkan tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara faktor jantina, kaum, pencapaian PMR dan pengurusan kelas dengan gejala ponteng pelajar dan terdapat hubungan rakan sebaya, proses pengajaran guru, pengurusan kokurikulum dan keceriaan sekolah dengan gejala ponteng di kalangan pelajar. Faktor rakan sebaya adalah merupakan faktor yang paling dominan kepada gejala ponteng berbanding faktor proses pengajaran guru, pengurusan kokurikulum, dan keceriaan sekolah

ABSTRACT

The purpose of this research was to see the relationship among 5 dependant variables with the problem of school truancy among form four students. School factors which was identified in this researched were teachers' teaching method, class management, co - curriculum management, peers and school beautification. The objectives of this research was to see which school factor dominantly influenced the school truancy among students. The respondents are form 4 students in 4 grade A schools in Jitra, Kubang Pasu district of Kedah. Respondents involved in this research were 241 and questionnaires were used to obtained data. Nine hypotheses were tested by the Method of Pearson's Correlation Method, One Way ANOVA, T-test and Multiple Regression Test. The results showed that there was no significant relationship among gender, race, PMR achievement and class management with the problem of school truancy. But there was a relationship among peers, teachers' teaching process, co - curriculum management and school beautification with the problem of school truancy. Peers was the most dominant factors toward truancy problem, compared to teachers' teaching process, co curriculum management dan school beautification.

KANDUNGAN

Muka Surat

Penghargaan	iii
Abstrak	iv
Abstract	v
Kandungan	vi
Senarai Jadual	x
Senarai rajah	xi

BAB SATU : PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Penyataan Masalah	6
1.3	Objektif Kajian	9
	1.3.1 Objektis Utama	9
	1.3.2 Objektif Khusus	9
1.4	Sugnifikan Kajian	11
1.5	Batasan Kajian	12
	1.5.1 Populasi	12
	1.5.2 Masa	12
	1.5.3 Sumber Kewangan	12
	1.5.4 Pembolehubah-pembolehubah	13
	1.5.4.1 Pembolehubah Bebas	13
	1.5.4.2 Pembolehubah Bersandar	13
1.5	Model Kajian	14

1.6	Penutup	14
-----	---------	----

BAB DUA : ULASAN KARYA **16**

2.1	Definisi Disiplin	16
-----	-------------------	----

2.2	Definisi Ponteng	18
-----	------------------	----

2.3	Faktor Dalaman Sekolah	21
-----	------------------------	----

2.4	Definisi Proses Pengajaran dan Pembelajaran	24
-----	---	----

2.5	Definisi Pengurusan Kelas	24
-----	---------------------------	----

2.6	Definisi Pengurusan Aktiviti Kokurikulum	25
-----	--	----

2.7	Definisi Rakan Sebaya	26
-----	-----------------------	----

2.8	Definisi Keceriaan Sekolah	27
-----	----------------------------	----

2.9	Kajian Empirikal Ke atas Pembolehubah Yang Ditetapkan	28
-----	---	----

2.9.1	Hubungan Proses Pengajaran dan Pembelajaran dengan Gejala Ponteng.	28
-------	--	----

2.9.2	Hubungan Proses Pengurusan Kelas dengan Gejala Ponteng.	34
-------	---	----

2.9.3	Hubungan Proses Pengurusan Aktiviti Kokurikulum dengan Gejala Ponteng.	38
-------	--	----

2.9.4	Hubungan Rakan Sebaya dengan Gejala Ponteng.	38
-------	--	----

2.9.5	Hubungan Keceriaan Sekolah dengan Gejala Ponteng.	41
-------	---	----

2.10	Penutup	43
------	---------	----

BAB 3 : METODOLOGI

3.1	Pendahuluan	45
-----	-------------	----

3.2	Kerangka Model Kajian	45
-----	-----------------------	----

3.3	Hipotesis Kajian	47
-----	------------------	----

3.4	Subjek Kajian dan Kaedah Persampelan	50
-----	--------------------------------------	----

3.5	Kaedah Pengumpulan Data	52
3.5.1	Sumber Data Primer	52
3.5.1.1	Temubual	52
3.5.1.2	Soal selidik	53
3.5.2	Data Sekunder	54
3.6	Kaedah Penganalisaan Data	54
3.6.1	Analisa Korelasi	55
3.6.2	Analisa ANOVA sehalu	55
3.6.3	Analisa Ujian-t	56
3.6.4	Analisa Regrasi	56
BAB EMPAT : ANALISA DAN DAPATAN KAJIAN		
4.1	Pendahuluan	58
4.2	Latar belakang Responden	59
4.2.1	Latar Belakang Responden Berdasarkan Jantina	59
4.2.2	Latar Belakang Responden Berdasarkan Kaum	59
4.2.3	Latar Belakang Responden Berdasarkan Pencapaian Akademik	60
4.3	Ujian Hipotesis Hubungan Di antara Pembolehubah-pembolehubah Bebas Dan Pembolehubah Bersandar.	61
4.3.1	Hipotesis 1	63
4.3.2	Hipotesis 2	64
4.3.3	Hipotesis 3	65
4.3.4	Hipotesis 4	65
4.3.5	Hipotesis 5	66
4.4	Pengujian Hipotesis Perbezaan Di antara Pembolehubah Bebas Dengan Pembolehubah Bersandar.	67
4.4.1	Hipotesis 6	67
4.4.2	Hipotesis 7	68
4.4.3	Hipotesis 8	
4.5	Pengujian Hipotesis Untuk Menentukan Pengaruh Setiap Pembolehubah-pembolehubah Bebas Ke atas Gejala Ponteng Di kalangan Pelajar.	70

4.5.1	Hipotesis 9	71
-------	-------------	----

BAB LIMA : RUMUSAN DAN CADANGAN

5.1	Pendahuluan	73
5.2	Cadangan	76

BIBLIOGRAFI

Surat Kebenaran	EPRD Kementerian Pendidikan Malaysia.	82
Surat Kebenaran	Menjalankan Kajian Di Sekolah Dari Jabatan Pendidikan Negeri	83
Surat Pelantikan	Penyelia Kertas Projek	84
Soal Selidik.		45
Latar Belakang	Penyelidik	91

SENARAI JADUAL

<u>Jadual</u>	<u>Tajuk</u>	<u>M / surat</u>
2.1	Ponteng Sekolah Berterusan / Berkala	20
4.1	Taburan Frekuensi Responden Mengikut Jantina	59
4.2	Taburan Frekuensi Responden Mengikut Kaum	60
4.3	Taburan Frekuensi Responden Mengikut Pencapaian Akademik	61
4.4	Korelasi Pearson	62
4.5	Keputusan Ujian Korelasi Pearson Terhadap Hubungan Pembolehubah Bersandar Dengan Gejala Ponteng Di Kalangan Pelajar.	63
4.6	Ujian-t Tentang Gejala Ponteng Di Kalangan Pelajar Mengikut Jantina	68
4.7	Analisis Varians Tentang gejala Ponteng Di Kalangan Pelajar Mengikut Kaun	69
4.8	Analisis Varians Tentang gejala Ponteng Di Kalangan Pelajar Mengikut Pencapaian PMR	70
4.9	Keputusan Analisis Regrasi Berganda Untuk Mengukur Pengaruh Faktor Sekolah Ke atas Gejala Ponteng Di Kalangan Pelajar tingkatan 4	71

RAJAH

Rajah 3.1 Kerangka Model Kajian

46

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Tujuan dan arah pendidikan negara tidak lain dan tidak bukan adalah untuk menjurus ke arah pencapaian hasrat murni yang terkandung dalam Falasafah Pendidikan Negara yang berbunyi ;

“Pendidikan di Malaysia adalah suatu usaha berterusan ke arah memperkembangkan lagi potensi individu secara menyeluruh dan bersepadu untuk mewujudkan insan yang seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani berdasarkan kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan. Usaha ini adalah bagi melahirkan rakyat Malaysia yang berilmu pengetahuan, berketrampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberi sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran masyarakat dan negara”.

(Pusat Perkembangan kurikulum: 1990 : 6)

Falasafah Pendidikan Negara kini menjadi obor yang menyuluh perjalanan kepada semua sistem pendidikan di negara ini. Dalam kontek ini bekas Menteri Pendidikan , Y.B. Dato’ Seri Anwar Ibrahim, pernah menegaskan:

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Ab.Alim Abdul Rahim (1988) *Pelanggaran Disiplin Dan Peraturan Sekolah Di Kalangan Pelajar: Kajian Kes Di Dua Buah Sekolah Menengah Di Selangor Darul Ehsan*. Latihan Ilmiah Serdang;UPM.
- _____ (1994) *Pengurusan Kokurikulum*. Fajar Bakti : Kuala Lumpur.
- Barkley R.A(1981). *Hyperactive Children: A Hand Book For Diagnosis And Treatment*, Guildford press : New York.
- Benneff, N. G Blundell, D. (1983). *Quantity And Quality Of Work In Rows And Classrooms Groups*, Educational Psychology, Vol 3: 93-105.
- Boyson. R. (1973), *Order And Purpose In B. Tunner (ed), Discipline In Schools*, Ward Lock Educational, London.
- Cates. W. M. (1990), *Panduan Amali Untuk Penyelidikan Pendidikan*, Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka, Terjemahan oleh Syaharon Abdullah.
- Dunhill , J. (1985). *Discipline In The Classroom*, University Of London Press Ltd. London.
- Ee Ah Meng (1997). *Pedagogi Kurikulum dan Pengurusan Bilik Darjah*. Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd. Shah Alam.
- _____ (1994) *Piskologi Dalam Bilik Darjah* . Penerbit Fajar Bakti Sdn Bhd. Shah Alam.
- Fatimah Hamid Don (1978). *Disiplin Dalam Situasi Pembelajaran*, Laporan Seminar Kebangsaan Negara, Kuala Lumpur.
- Felmlec, D. & Eder, D. (1983) *Contextual Effects In The Classroom: The In Pack Of Ability Groups On Group Attention, Sociology Of Education*, Vol 56: 77-87.
- Gay, L.R., Diehl,P/L. (1992) *Research Methods For Business And Management*. New York: Macmillan Publishing Company.
- Hayadin bin Baidawi (1997). *Faktor-Faktor yang Menimbulkan Masalah Disiplin Di Sekolah*. Latihan Ilmiah. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Helfon , G.B & Oakland, T.D (1927) *Teachers Attitudinal Responses To Differing Characteristics Of Elemenary School Students*, Journal Of Educational Psychology, Vol 69: 261-265.

- Hong Siang Ean (1996). *Hubungan Antara Ciri-ciri Individu Dengan Penglibatan Dalam Kegiatan Kokurikulum. Satu Kajian Kes* . Latihan Ilmiah : Universiti Utara Malaysia.
- Jaafar Abdul Rahim (1982) *Seriuskah Masalah Ponteng Di Malaysia* Dalam Ibrahim Saad (1982) Kementerian Pendidikan Malaysia. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Jenkins, Patricia H. (1995). *School Delinquency and School Commitment*. Journal Sociology Of Education, Vol. 68(8): 221-236.
- Jessup, Michael, H. dan Kelley, Margrate A. (1971) *Discipline: Positive Attitudes For Learning*, Prentice Hall, Inc. Englewood Cliff. New Jersey.
- Ibrahim Mamat (1993), *Kepimpinan Sekolah Teori Untuk Praktis*. Kuala Lumpur. Kumpulan Budiman Sdn. Bhd.
- Ibrahim Saad (1986) *Isu-isu Pendidikan Di Malaysia* : Kuala Lumpur .Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Ismail Daros (1981) *Faktor-Faktor Utama Yang Menyebabkan Pelajar Di Peringkat Menengah Melakukan Kegiatan Ponteng Sekolah*: Bangi. Jabatan Psikologi UKM.
- Laporan Jawatankuasa Kabinet Mengkaji Perlaksanaan Dasar-Dasar Pelajaran, 1979.*
- Loke, M.L. (1981) . *Delinquent and non-delinquent adolescents : Their aspirations and perceptions of school and academic ability*. Tesis M. Ed : Kuala Lumpur University of Malaya.
- Mahadi Osman, Syed Nurul Akla Syed Abdullah dan Sa, adiah Hassan (1995) *Masyarakat Melayu Dan Gejala Sosial : Proses Penyelesaian Ke Arah Pembinaan Masyarakat Melayu Cemerlang Abad Ke-21* Institut Perkembangan Minda . Kuala Lumpur.
- Manja Mohd. Ludin (1990). *Psikologi Sosiologi dan Falsafah Dalam Pendidikan*. Dewan Bahasa dan Pustaka . Kuala Lumpur.
- Masden , Chales H. and Masden H. And Masden Clifford K. (1970) *Teaching / Discipline*, Allyn And Bacon Inc. Boston.
- Meng .E.A (1994). *Siri Pendidikan Pengurusan Sekolah Dan Bilik Darjah*. Fajar Bakti , Kuala Lumpur.
- Mohd Ismail Zamzam (199. *Asas Organisasi dan kepimpinan bagi persatuan*, Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd. , Kuala Lumpur.

- Nabli Abdul Latif.(1994) *Ciri-Ciri Yang Mendorong Pelajar Melanggar Disiplin : Satu Tinjauan di Sekolah Menengah Vokasional Tanah Merah, Kelantan.* Latihan ilmiah untuk Sarjana Teknologi dan pendidikan. Fakulti Pendidikan. Universiti Teknologi Malaysia
- Omardin Ashaari (1996). *Pengurusan Sekolah Satu Panduan Lengkap.* Utusan Publications & Distribution Sdn. Bhd. Kuala Lumpur.
- Persatuan Kebangsaan Pengetua-Pengetua Sekolah Menengah Cawangan Selangor(1995). *Panduan Tugas Staf Sekolah.*PKPSM . Kuala Lumpur.
- Purkey, S dan Smith, M. (1983) *Effective School: overview.* Elementary Schools Journal. Vol. 83.
- Ruhyati Idayu (1982) *Ponteng Sekolah Dan Permasalahannya,* Dalam Ibrahim Saad, Isu Pendidikan Di Malaysia, Dewan Bahasa Dan Pustaka. Kuala Lumpur.
- Rohaty Mohd Majzub, (1991). *Disiplin Dalam Pendidikan .* Nurin Enterprise, Kuala Lumpur.
- Tennent, T.G. (1971), *School Non Attendance And Delinquency,* Educational, Research, Vol. 13.
- T. Marimuthu (1996) *Pengenalan Sosialogi Pendidikan :* Fajar Bakti Sdn. Bhd. Shah Alam.
- Turner J. (1977) *Psychology For The Classroom,* Methur Press. London.
- Unit Disiplin Bahagian Sekolah Kementerian Pendidikan Malaysia (1994) *Panduan Bagi Mengatasi Masalah Ponteng Di sekolah.* Percetakan Watan Sdn. Bhd. Kuala Lumpur.
- Wheldall, K. & Olds, D. (1987). *Of Sex And Seating: The Effects Of Mixed And Same Sex Seating Arrangements In Junior Classroom,* New Zealand Journal Of Educational Studies, Vol 22: 71-85.
- Yaakub Hj. Yusof (1977), *Perbandingan Mengenai Dengan Nilai-Nilai Di Antara Ibu Bapa Murid-Murid Yang Ponteng Dan Tidak Ponteng.* Latihan Ilmiah, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Y.A.B. Dato' Seri Dr. Mahathir Mohamad, *Malaysia: The Way Forward,* Paper presented at the inaugural meeting of the Malaysian Business Council held in Kuala Lumpur on February 28, 1991.